

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobce: E. G., narozený dne X.
t. č. v X.

proti
žalované: Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 12. 2023, č. j.: KRPA-399376-8/ČJ-2023-000022-ZZC

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 4. 12. 2023, č. j.: KRPA-399376-8/ČJ-2023-000022-ZZC, jímž byl podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „z.p.c.“), zajištěn za účelem správního vyhoštění na dobu 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě namítal, že napadené rozhodnutí nepřiměřeně zasahuje do jeho práv a je na několika místech vnitřně rozporné, což svědčí o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Žádný z důvodů pro zajištění v ustanovení § 124 odst. 1 z.p.c. nepředstavuje skutečnosti, pro něž by nebylo možné využití zvláštního opatření ve smyslu ustanovení § 123b z.p.c. Podle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, má ministerstvo povinnost nezajistit žadatele o mezinárodní ochranu, pokud lze účelu dosáhnout mírnějšími prostředky, a při rozhodování o vyloučení zvláštního opatření se musí zvážit poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s řízením o vyhoštění, cizincovo dosavadní chování spolu s respektováním veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy Evropské unie. Žalovaný nevysvětlil, proč usoudil, že jsou zvláštní opatření neúčelná či nerealizovatelná, důvodem nemůže být nikde nenahlášený pobyt. Samotný nelegální vstup či pobyt na území České republiky podle judikatury NSS nezakládají nezbytnost zajištění cizince. Obavy ze žalobcovy domnělé nebezpečnosti a nedůvěryhodnosti nebyly blíže a adekvátně předešleny a zdůvodněny. Žalobce by nevycestoval do Bulharska, když je lotyšským státním příslušníkem, a rozhodnutí o správním vyhoštění bylo patrně vydáno dne 3. 1. 2021, a ne dne 3. 1. 2023. Nedopouštěl se opakovaně protiprávního jednání a maření výkonu správního vyhoštění, jediným prohřeškem byl pobyt po uplynutí doby stanovené k vycestování. V České republice má sestru, bratra a matku, o niž se stará, žije tu od svého dětství, dobře ovládá český jazyk, a naopak k zemi původu bude stěžejší mít silnější vazby. Doba trvání zajištění byla stanovena v rozporu se zákonem, neboť nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli. Správní orgán má povinnost důkladně posoudit skutečnosti odůvodňující zajištění, ale v napadeném rozhodnutí absentují úvahy o závěru, zda žalobce naplňuje skutkovou podstatu jednoho z důvodů zajištění. Žalovaný porušil ustanovení § 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s.ř.“), čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“).
3. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl zrušit napadené rozhodnutí a bez zbytečného odkladu ukončit zajištění.
4. Spolu s žalobou se žalobce domáhal přiznání odkladného účinku žalobě.

III. Vyjádření žalované

5. Žalovaná se k žalobě vyjádřila, když po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních námitek vyslovila s žalobou nesouhlas. Nezákonnost žalobcova pobytu, maření výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění a opakovaná porušení právních předpisů byly jednoznačně prokázány a doloženy. Doba zajištění je přiměřená nutnosti zajistit letenku a případný eskortní doprovod. Bratr žalobce má lotyšské občanství a matka je bez státního občanství, jsou soběstační, o matku se mohou postarat bratr se sestrou. Poněvadž žalovaná dospěla k závěru, že u žalobce existuje obava ze zmaření výkonu správního vyhoštění, nebyla nucena namísto zajištění uložit mírnější prostředky ve formě zvláštních opatření. Údaje o Bulharsku a datu vydání rozhodnutí o správním vyhoštění vznikly chybným přepisem napadeného rozhodnutí. Žalobu navrhla žalovaná zamítnout.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

IV. Obsah správního spisu

6. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 4. 12. 2023 byl žalobce na Smíchovském nádraží v Praze 5 kontrolován policejní hlídkou; během kontroly se zjistilo, že je v systému ENO veden jako nežádoucí, neboť má od 14. 1. 2021 do 25. 1. 2025 uloženo správní vyhoštění z území Evropské unie (úřední záznam ze dne 4. 12. 2023, č. j.: KRPA-399376-1/ČJ-2023-001264).
7. Rozhodnutím žalované ze dne 3. 1. 2021, č. j.: KRPA-1491-13/ČJ-2021-000022-VP, které nabylo právní moci dne 14. 1. 2021, bylo žalobci podle ustanovení § 119 odst. 2 písm. b) z.p.c. uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území České republiky, v délce čtyř let, současně mu byla v souladu s ustanovením § 118 odst. 3 téhož zákona stanovena doba k vycestování do 10 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí; též bylo ve výroku rozhodnutí konstatováno, že nebyly shledány důvody znemožňující vycestování žalobce dle ustanovení § 179 z.p.c. a jeho vycestování je možné. Ke správnímu vyhoštění správní orgán přikročil, jelikož žalobce opakovaným jednáním závažným způsobem narušuje veřejný pořádek, neboť se na území České republiky dopouštěl přečinu krádeže podle ustanovení § 205 trestního zákoníku a přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle ustanovení § 337 trestního zákoníku, za které mu byly ukládány tresty odnětí svobody a vyhoštění.
8. Do protokolu o podání vysvětlení ze dne 4. 12. 2023, č. j.: KRPA-399376-7/ČJ-2023-000022-ZZC, žalobce uvedl, že je lotyšské národnosti, je rozvedený a má dceru. Svého zákazu pobytu si je vědom, po soudním vyhoštění do České republiky opět přijel počátkem října 2023 kvůli matce, bratrovi a sestře. Nemá žádnou doručovací adresu, bydlí s matkou, která je bez státního občanství, a s bratrem s lotyšským občanstvím v X. V České republice nemá žádný majetek kromě osobních věcí, o nikoho se nestará, nemá žádnou vyživovací povinnost, nedisponuje pracovním povolením a nemá sjednáno zdravotní pojištění. V Lotyšsku byl naposledy asi dva týdny v prosinci 2022, jeho dcera bydlí s matkou v Moldavsku, komunikují jen přes sociální sítě, od roku 2015 se osobně nesetkali. V současnosti neexistuje překážka, která by žalobci bránila ve vycestování, o matku se mohou starat jeho sourozenci, jak tomu bylo již v minulosti. V zemi původu nemá žádné příbuzné, možnost bydlení ani zaměstnání, nespíše by odcestoval do Německa či Polska. Asi čtrnáct let se žalobce léčí se žloutenkou typu C, jednou týdně „kouří trávu“.
9. Dne 4. 12. 2023 vydala žalovaná žalobou napadené rozhodnutí.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

10. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle ustanovení § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
11. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože postupoval dle ustanovení § 172 odst. 5 z.p.c.
12. Podle ust. čl. 27 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. 4. 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS s výhradou této kapitoly směřjí členské státy omezit svobodu pohybu a pobytu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků bez ohledu na státní příslušnost z důvodů veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví. Tyto důvody nesmějí být uplatňovány k hospodářským účelům.

13. Podle ust. § 1 odst. 2 z.p.c. *cizincem se rozumí fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, včetně občana Evropské unie.*
14. Podle ust. § 124 odst. 1 písm. c) z.p.c. *policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec nevystoupal z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.*
15. Podle ust. § 124 odst. 3 z.p.c. *policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.*
16. Podle ust. čl. 5 odst. 4 Úmluvy *každý, kdo byl zbaven svobody zatčením nebo jiným způsobem, má právo podat návrh na řízení, ve kterém by soud urychleně rozhodl o zákonnosti jeho zbavení svobody a nařídil propuštění, je-li zbavení svobody nezákonné.*
17. K námitce nevyužití mírnějších opatření podle ust. § 123b z.p.c. soud uvádí, že jednou z podmínek pro zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je skutečnost, že v daném případě nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. Správní orgán při rozhodování o uložení zvláštního opatření přezkoumává, zda by jeho uložením nebyl ohrožen výkon správního vyhoštění. Přihlíží též k dopadům do rodinného a soukromého života cizince.
18. Z výše citovaných ustanovení z.p.c. je však zřejmé, že důvodem, který ospravedlňuje zajištění cizince (jakožto krajní prostředek), je obava, že by se vyhýbal výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění. Zvláštní opatření je možno považovat za účinná, pokud jimi lze dosáhnout daného konkrétního účelu zajištění mírnějšími prostředky bez fyzického zajištění cizince. V této souvislosti lze přiměřeně odkázat taktéž na závěry rozšířeného senátu NSS vyslovené v usnesení, č. j. 5 Azs 20/2016-38, podle kterého „*možnost aplikace zvláštního opatření namísto zajištění cizince a tomu korespondující úvahy správního orgánu budou nutně záviset na důvodu zajištění*“ (body [32] a [36]). Správní orgán však musí při rozhodování o zajištění vždy individuálně posoudit veškeré skutkové okolnosti případu, tj. osobní, majetkové i rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s řízením o vyhoštění, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy Evropské unie, a na jejich základě odůvodnit vyloučení aplikace mírnějších donucovacích prostředků, tj. zvláštních opatření (srov. např. rozsudek NSS ze dne 15. 7. 2011, č. j. 7 As 76/2011-50, či ze dne 16. 11. 2011, č. j. 5 As 59/2011-64).

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

19. Žalovaná nepřistoupila k uložení mírnějších opatření za účelem vycestování, neboť neshledala, že by bylo jejich uložení účinné. Dle žalované je z jednání žalobce patrná snaha vyhnout se zákazu zdržování se na území České republiky. Žalobce si byl vědom rozhodnutí o správním vyhoštění, nerespektoval je a navrátil se do České republiky. Žalobce kromě toho v minulosti, konkrétně od roku 2012, opakovaně páchal trestnou činnost, což svědčí o nerespektování a neúctě k právnímu řádu České republiky z jeho strany. Soud se proto ztotožňuje se závěry žalované, že v jeho případě je zcela zřejmé, a to již na základě zkušeností z minulosti, že nehodlá z území vycestovat, přestože mu bylo již opakovaně jak trestními soudy, tak správními orgány signalizováno, že je v důsledku jeho vlastního zavinění jeho přítomnost v České republice nežádoucí, a bylo mu za tím účelem opakovaně ukládáno vyhoštění. Soud se ztotožnil se závěrem žalované, že v daném případě by nebylo uložení mírnějších opatření za účelem vycestování namísto zajištění účelné. V případě žalobce existovalo nebezpečí, že by neplnil mírnější opatření a z území by nevycestoval, čímž by mohlo dojít k ohrožení realizace jeho správního vyhoštění.
20. Žalovaná odkázala na ustanovení, podle kterého bylo přistoupeno k samotnému zajištění, a žalobci tak byly zcela zřejmé důvody jeho zajištění. Pokud jde o určení délky zajištění, z napadeného rozhodnutí na s. 7 zcela jednoznačně vyplývá kvalifikovaný odhad žalované o tom, kolik času bude potřeba k realizaci vyhoštění žalobce z území České republiky, na který soud odkazuje. Z tohoto odhadu vyplývá, že na obstarání letenky, eskorty a na komunikaci s orgány státu původu je třeba 90 dnů. Ustanovení § 124 odst. 3 z.p.c. přitom, jak uvedeno výše, určuje, že délka doby zajištění se vymezí podle toho, jaký je odhadovaný čas pro realizaci správního vyhoštění dotyčného, a neodvídá se tak od důvodu zajištění. Klíčové pro danou věc je dostačující vysvětlení jednotlivých kroků, které bude třeba učinit pro realizaci vyhoštění. Toto je v daném případě naplněno, odůvodnění žalované obsahuje adekvátní vysvětlení, z jakého důvodu má být žalobce zajištěn právě 90 dní. Takto stanovená doba je přitom též v souladu s ust. § 125 odst. 1 z.p.c., které zavádí limity pro dobu zajištění cizince, a to na 180 dní.
21. Otázka stanovení délky zajištění podléhá přitom správnímu uvážení správního orgánu a správní orgán je povinen ji stanovit v rámci zákonem vymezeného rozmezí po zohlednění všech individuálních okolností konkrétního případu. Tím jsou dány meze správního uvážení. Soudní přezkum správního uvážení je pak limitován na posouzení, zda správní orgán nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo zda je nezneužil a pokud tomu tak není, soud není oprávněn jakkoli nahrazovat správní úvahu správního orgánu (ust. § 78 odst. 1 s.ř.s.; k tomu srov. např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002-42, č. 906/2006 Sb. NSS). Těmto podmínkám napadené rozhodnutí zcela jednoznačně vyhovělo, neboť doba zajištění byla stanovena v zákonném rozsahu a žalovaná konkrétní dobu zajištění přesvědčivě zdůvodnila.
22. Co se týče námitky týkající se nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, ani tu neshledal soud důvodnou. Soud upozorňuje, že otázkou zásahu do soukromého a rodinného života se žalovaná náležitě zabývala s ohledem na rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce. Přestože bylo shledáno, že žalobce má na území České republiky rodinné příslušníky a rodinný život zde realizuje, veřejný zájem na jeho správním vyhoštění se zřetelem na opakovaně páchaní trestné činnosti převážil. Stejně závěry lze učinit i v případě zajištění žalobce, když odloučení od jeho rodiny po dobu 90 dnů nelze považovat za nepřiměřené. V daném případě převážil veřejný zájem na zajištění žalobce za účelem realizace jeho vyhoštění nad jeho rodinným životem. K tomu je nutno doplnit, že samotné Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

zajištění je vždy zásahem do soukromého a často i do rodinného života cizince. Podstatné však je, aby nebyl nepřiměřený. Žalobce si v této souvislosti odporoval, pokud v žalobě uváděl, že se stará o matku, která nutně potřebuje jeho péči; přitom však sdělil, že v České republice není nikdo, o koho by se musel starat a koho by musel živit. Jak rovněž výslovně poznamenal, „o matku se v případě mé nepřítomnosti může starat bratr a sestra, jak to bylo již v minulosti“.

23. Údaj o Bulharsku na s. 3 napadeného rozhodnutí je zjevnou písařskou chybou, která nezakládá nezákonnost. Na několika jiných místech v textu rozhodnutí se coby země původu jednoznačně uvádí Lotyšsko. Datum 3. 1. 2023 v dolní části s. 1 je rovněž písařskou chybou bez dopadů na zákonnost rozhodnutí, přičemž hned ve stejném odstavci se konstatuje, že rozhodnutí nabylo právní moci dne 14. 1. 2021 a doba k vycestování byla stanovena do dne 24. 1. 2021. Na s. 3 je datum vydání rozhodnutí o správním vyhoštění správně zaznamenáno ke dni 3. 1. 2021.
24. Žalobce dále tvrdil porušení ustanovení § 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 s.ř., čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Úmluvy, nicméně nijak blíže nevysvětlil či nepopsal, jak konkrétně žalovaná tato ustanovení nedodržela. Soud za této situace konstatuje, že žalovaná napadeným rozhodnutím ani předcházejícím řízením neporušila základní zásady a elementární procesní ustanovení správního řízení ani ustanovení čl. 8 Listiny základních práv a svobod či čl. 5 Úmluvy. Napadené rozhodnutí je přezkoumatelné, vše nezbytně řádně odůvodněné a doba zajištění zvolena přiměřeně konkrétním okolnostem.
25. Ke dni svého vydání by tudíž napadené rozhodnutí obstálo, soud ovšem s ohledem na mezinárodní závazky České republiky dále zkoumal, zda po vydání rozhodnutí nenastala nějaká skutečnost, jež by trvání zajištění bránila. Uvedený požadavek vyplývá z ustanovení čl. 5 odst. 4 Úmluvy (srov. např. rozsudek NSS ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 193/2019–48). Soud v tomto směru neshledal žádnou zásadní okolnost, kvůli níž by mělo dojít k prolomení ustanovení § 75 odst. 1 s.ř.s., tj. prolomení přezkumu ke dni vydání napadeného rozhodnutí.
26. O návrhu na odkladný účinek žalobě rozhodováno nebylo, neboť bylo v krátké lhůtě rozhodnuto o věci samé.
27. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
28. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 11. ledna 2024

JUDr. Václav Kočka-Amort, v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.